

КЊИГА ПРЕДМЕТА

**СТУДИЈСКИ ПЛАН И ПРОГРАМ ЗА
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**

АГРОЕКОНОМИЈА

СТУДИЈСКИ МОДУЛ M1: УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА У АГРОБИЗНИСУ

Звање: Мастер менаџер – аграрне финансије

I семестар

Ред. број	ПРЕДМЕТ	Статус	Шифра	Фонд часова	ЕСПБ	Група предмета
01	Увод у научноистраживачки рад	ОЗ	UNI	3+0	5	АО
02	Математичко статистичке методе 1	ОЗ	MSM	3+3	8	ТМ
03	Финансијска математика	О	FMAT	3+3	9	ТМ
04	Изборни блок 1	И		3+2	8	
	<i>Финансијско извештавање и ревизија</i>		FIR			НС
	<i>Рачуноводство породичних пољопривредних газдинстава</i>		PRG			СА
УКУПНО				20	30	

II семестар

Ред. број	ПРЕДМЕТ	Статус	Шифра	Фонд часова	ЕСПБ	Група предмета
05	Изборни блок 2	И		3+2	6	
	<i>Управљање инвестицијама</i>		UPI			НС
	<i>Ризици и осигурање у пољопривреди</i>		ROP			СА
06	Изборни блок 3	И		3+2	6	
	<i>Директна продаја</i>		DP			СА
	<i>Корпоративне финансије</i>		KF			СА
07	Студијски истраживачки рад		SIR	0+0+10	8	
08	Мастер рад		MR		10	
УКУПНО				20	30	

Легенда:

* Група предмета:

- АО - академско-општеобразовни предмети
- ТМ - теоријско-методолошки
- НС - научно-стручни
- СА - стручно-апликативни

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија / Модул Управљање финансијама у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академских студија , други ниво			
Назив предмета: Увод у научноистраживачки рад			
Наставници: Радмило В. Пешић, Сретен М. Јелић, Весна Д. Јаблановић, Зорица Ј. Средојевић			
Статус предмета: обавезно заједнички			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема посебних услова			
Циљ предмета Да упозна студенте са процесом научноистраживачког рада, његовим врстама, фазама и специфичностима, а ради припреме студентата за самостално прикупљање „грађе“, обраду и писање завршног рада, као и за писање, презентовање и објављивање научно-стучних радова у домаћим и иностраним публикацијама.			
Исход предмета Потпуна оспособљеност студената за правилно конципирање и вођење процеса научноистраживачког рада. Способност за излагање идеја и резултата истраживачког процеса на начин прихватљив за професионалну комуникацију и публиковање у научној периодици .			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте научних радова: прегледни, истраживачки, полемички. Фазе научно истраживања: Почетно истраживање - <i>истраживачки дневник</i> , Постављање истраживачког питања (хипотеза), Проучавање досадашњих доприноса питању (проучавање литературе) <i>писање извода</i> , Одређивање структуре рада, Прва верзија (draft). Основе академског писања. Структура рада у природним наукама. Структура рада у друштвеним наукама. Стил рада, врсте и карактеристике стила. Особине формалног стила. Аргументација на микро нивоу. Коришћење референци. Јасност и оригиналност. Припрема за презентовање и публиковање. Специфичности истраживања проблема у области агроекономије; Дефинисање проблема (јединице посматрања); Врста и величина јединице посматрања; Теренски рад-анкете; непосредно посматрање; разговори; коришћење експерименталних резултата биотехничких истраживања у пољопривреди; Квантификација и квалификација података; Избор одговарајућих метода за обраду и анализу; Нумеричко, табеларно, графичко и сл. приказивање резултата; Текстуална интерпретација резултата; Стилско и техничко уређење и завршна фаза припреме рада. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Сваки студент је дужан да један урађени семинарски рад, из било ког од предмета са овог мастер курса, презентује наставницима и осталим студентима у смислу анализе самосталности истраживања, испуњености принципа ваљаног научног рада и поштовања форме доброг академског писања.			
Литература Hilary Glasman – <i>Deal Science Research Writing for Non-Native Speakers of English</i> Imperial College Press, London 2010 Day, R and Gastel, B. <i>How to Write and Publish a Scientific Paper (6th ed.)</i> Greenwood Press, California 2006 Jordan, R. <i>Academic Writing Course</i> Collins, ELT London 1990. Filipovic, M.: <i>Uvod u metodologiju naucnog rada</i> , Svjetlost, Sarajevo, 2004.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 0	Други облици наставе: 0	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе Интерактивна настава, предавања и дискусије, примери добре и лоше праксе, презентација самосталних радова студената, практична припрема рада за јавну презентацију и публиковање.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	50
колоквијум-и		

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија / Модул Управљање финансијама у агробизнису				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво				
Назив предмета: Математичко статистичке методе I				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Лакић С. Нада, Љубановић-Ралевић И. Ивана, Ралевић Р. Небојша				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 8				
Услов:				
Циљ предмета				
Предмет треба да омогући студенту стицање знања и разумевања метода узорковања, модела залиха, теорија игара, имитационог моделирања, оцене ефикасности организација и теорије ризика.				
Исход предмета				
Вештина примена метода оптимизације и одлучивања и компјутерска обрада постављених модела и закључивање на основу добијених резултата.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава</i> Увод; Теорија узорка/методологија прикупљања података: узорак и узорковање, контрола спољашњих утицаја; допунске информације о подацима, типови података и нивои мерења. Експериментално истраживање. Посматрање, анкетирање и тестирање. Модели залиха: трошкови залиха, модели залиха са дискретним и непрекидним временом; Теорија игара: основне карактеристике и врсте игара, просте матричне игре и матричне игре са мешовитим стратегијама; Имитационо моделирање: област примене, улога случајних бројева, моделирање као експеримент, метод Монте-Карло, конструкција и експлоатација имитационих модела, анализа добијених резултата моделирања; Оцена ефикасности организација: Дефиниција ефикасности, модели за оцену, параметарски и непараметарски (ДЕА). Основни ДЕА модели. Примена ДЕА методе; Теорија ризика: увод у ризик у пољопривред. Ризик и неизвесност. Елементи теорије одлучивања. Мерење неизвесности помоћу субјективних вероватноћа. Одлучивање са вишеструким циљевима. Израчунавање ризика у моделима пословања газдинства. Стратегије за управљање ризиком на газдинствима <i>Практична настава:</i> Практична настава се одржава за све области.				
Литература				
-Шомођи Ш., Новковић Н., и др. (2004): Увод у научни метод, Нови Сад.				
-Дејан Тодоровић:Основи методологије психолошких истраживања, (1998), Београд				
- Bergh, D. D., & Ketchen, D. J. J. (Eds.). (2009). Research Methodology in Strategy and Management. Bingley, UK: Emerald Group Publishing.				
-Крчевинац С., Тангаловић Мирјана, Ковачевић-Вујчић Вера, Мартић М., Вујошевић М., 2004. Операциона истраживања, Факултет организационих наука, Београд				
- Cliff Ragsdale (2007): Spreadsheet modeling and decision analysis, 5 th Edition , Virginia Polytechnic Institute and State University				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /	/
Методe извођења наставе				
Теоријска и практична настава се одржава за све области. Колоквијуми прате практичну наставу (укупно 2). Домаћи задаци и обрада података на компјутеру.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	/	писмени испит	/	
практична настава	15	усмени испит	55	
колоквијум-и	/		
семинар-и	30			
Напомена: Услов за полагање испита је одбрањен семинарски рад и 28 поена са усменог				

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Управљање финансијама у агробизнису				
Врста и ниво студија: Мастер студије, други ниво				
Назив предмета: Финансијска математика				
Наставник: Милена Јелић				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 9				
Услов: -				
Циљ предмета је да студентима пружи неопходне компетенције за обављање финансијских послова у предузећима, профитним и непрофитним организацијама као и у државним организацијама и институцијама.				
Исход предмета: Предмет треба да омогући студенту да самостално анализира и решава проблеме из области привредног и финансијског пословања и оспособљава га за рад у банкама, осигуравајућом друштвима и другим финансијским органима као и у државној администрацији, пензијским и здравственим фондовима, на финансијским и робним берзама, брокерско-дилерским друштвима, инвестиционим фондовима, пореској управи и сл.				
Садржај предмета Теоријска настава Увод у финансијску математику. Интересни рачун. Примена простог каматног рачуна (текући рачун, ломбардни рачун, потрошачки кредити, есконт меница). Примена сложеног каматног рачуна (фактор додајних улога и фактор актуелизације, ефективност инвестиција). Амортизација зајмова (једнаке отплате, променљиве отплате, анuitети који садрже отплату и интерес, конверзија дугова). Математичке основе осигурања (појам актуарске математике, закон великих бројева, рачун вероватноће, таблице смртности, комутативни бројеви). Обрачун тарифа за осигурање живота. Обрачун тарифа за осигурање ренте. Обрачун тарифа за осигурање капитала. Практична настава Израда семинарских радова по задатим темама из финансијске математике. Студије случајева на примерима из теорије и праксе.				
Литература: Дреновак, М. (2006): Привредна и финансијска математика. Коно Траде, Краљево. Кочовић Јелена и Павловић, М. (2010). Увод у финансијску математику. Издавачки центар Економског факултета, Београд.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	часови
3	3	-	-	-
Методe извођења наставе: Теоријска и практична настава у комбинацији са интерактивном наставом у свим областима. Вежбе би се изводиле на рачунарима у програмском пакет MS Excel.				
Оцена знања				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	-	писмени испит	-	
практична настава	30	усмени испт	30	
колоквијум-и				
семинар-и	40			

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Управљање финансијама у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Финансијско извештавање и ревизија			
Наставник: Ђерковић Ш. Зоран			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов за полагање испита: Положени обавезни предмети			
Циљ предмета Увод у савремено финансијско извештавање и проблеме ревизије финансијских извештаја предузећа. Овладавање основним теоријским знањима ослоњеним на међународну регулативу и савремену праксу.			
Исход предмета Овладавање фундаменталним теоријским знањима о финансијском извештавању и ревизији и њихова примена у пракси финансијског извештавања предузећа. Оспособљавање за наставак професионалне обуке за стицање сертификата и лиценце овлашћеног ревизора.			
Садржај предмета:			
Теоријска настава Професионална и нормативна регулатива финансијског извештавања; Концептуални оквир као основа за израду Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања. Презентација финансијских извештаја. Признавање и презентација елемената финансијског и приносног положаја. Интегритет финансијског извештавања у савременом периоду. Потреба и неопходност ревизије финансијских извештаја. Међународни стандарди ревизије. Специфични проблеми ревизије финансијских извештаја. Професионална етика у ревизији и финансијском извештавању.			
Практична настава Израда семинарских радова по задатим темама из финансијског извештавања и ревизије. Студије случајева на примерима из праксе.			
Литература Међународни рачуноводствени стандарди и Међународни стандарди финансијског извештавања; IFAC, Међународни стандарди ревизије, Савез рачуновођа и ревизора Србије, Београд, 2002. R. Hayes, A. Schilder, R. Dassen, P. Wallage (2002): Принципи ревизије (Међународна перспектива), Савез рачуновођа и ревизора Републике Српске, Бања Лука,.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
Студијски истраживачки рад: -			
Методе извођења наставе 1. Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; 2. Интерактивна метода; 3. Консултације – директне и електронским путем.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	70
колоквијум-и			
тестови			
семинарски рад	30		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Управљање финансијама у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Рачуноводство породичних газдинстава			
Наставник Ивановић М. Сањин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 8			
Условза полагање испита: Положени обавезни предмети			
Циљ предмета Упознавање студената са рачуноводственом евиденцијом и специфичностима материјалног и финансијског рачуноводства породичних газдинстава, састављањем планских и обрачунских калкулација на газдинству билансирањем, затварањем и салдирањем књиговодствених рачуна и састављањем и анализом биланса стања и биланса успеха ради стицања знања за практичну примену на породичним пољопривредним газдинствима.			
Исход предмета Овладавање знањем и вештинама рачуноводственог оквира као информативне подлоге за управљање породичним пољопривредним газдинством			
Садржај предмета Теоријска настава Садржина рачуноводствене евиденције за индивидуална пољопривредна газдинства. Полазне поставке рачуноводства индивидуалних породичних газдинстава. Материјално рачуноводство индивидуалних пољопривредних газдинстава. Утврђивање стања и промена на сталној имовини и обртној имовини; попис – евиденција имовине. Финансијско рачуноводство на индивидуалним пољ. газдинствима. Врсте и облик обавеза, врсте и форме потраживања и поступци вредновања имовине, поступци утврђивања (процене) крајњих и почетних залиха материјала, полупроизвода и готових производа. Формирање документационе основе. Билансирање, затварање и салдирање књиговодствених рачуна имовине, капитала и обавеза, прихода и расхода. Састављање биланса стања и успеха пољ. газдинства. Анализа биланса стања (имовинског положаја) и биланса успеха (финансијског резултата) пољ. газдинства. Примена FADN (Farm Accountancy Data Network) методологије за рачуноводство на породичним газдинствима. Практична настава Практична обука у састављању рачуноводственог оквира и примена добијених података у анализи пословања породичног пољопривредног газдинства. Предвиђено је извођење практичне наставе у компјутерској лабораторији.			
Препоручена литература : Др Бранко Крстић, Др Стојан Јевтић, Др Ђуро Арсенивић (2005): Књиговодство на сељачком газдинству, Институт за примену науке у пољопривреди, Београд. Др Гордана Вукелић: (2006): Управљачко рачуноводство, ФПИМ Беокњига, Бања Лука. Прописи Европске Уније који се односе на FADN методологију - Commission Regulation (EC) No 868/2008 (03 September 2008).			
Број часова активне наставе			Остали часови:-
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: - Студијски истраживачки рад: -	
Методe извођења наставе 1. Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; 2. Интерактивна метода; 3. Консултације – директне и електронским путем.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и			
семинарски рад	50		

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Управљање финансијама у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Управљање инвестицијама			
Наставник: Гогих М. Петар			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов за полагање испита: Положени обавезни предмети			
Циљ предмета: Стицање знања о основним појмовима из теорије управљања инвестиција и методологији за оцену инвестиција у производњи и преради пољопривредних производа.			
Исход предмета: Оспособљеност да се стечена знања о управљању инвестицијама користе у пракси при утврђивању економске ефикативности и финансијске прихватљивости инвестиција и изради инвестиционих програма у предузећима и газдинствима за производњу и прераду пољопривредних производа.			
Садржај предмета Теоријска настава Инвестиције као фактор дугорочне развојне политике у условима техничког прогреса; Планирање и припрема реализације инвестиција; Специфичности оцене инвестиција у производњи и преради пољопривредних производа; Прединвестициона студија; Инвестициони програм; Cost-benefit анализа; Заједничка методологија за примену и оцену инвестиционих пројеката; УНИДО методологија; Техничка документација. Организација службе инвестирања. Израда бизнис плана у производњи и преради пољопривредних производа; Приказ и примена софтверског пакета за примену и оцену инвестиционих програма. Апликативна примена резултата оцене инвестиција из пољопривреде и прехранбене индустрије у научно-истраживачком раду. Методе утврђивања економске ефикативности инвестиција; Методе оцене инвестиција у условима неизвесности. Практична настава Израда семинарских радова по задатим темама из области оцене инвестиција и израде инвестиционих програма у производњи и преради пољопривредних производа.			
Литература Јовановић, П. (2006): Управљање инвестицијама. ФОН. Београд. Андрић, Ј., Васиљевић Зорица, Средојевић Зорица (2005): Инвестиције - основе планирања и анализе. Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет. Београд – Земун. Гогих, П. (2009): Теорија трошкова са калкулацијама – у производњи и преради пољопривредних производа. Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет. Београд – Земун.			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе 1. Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; 2. Интерактивна метода; 3. Консултације – директне и електронским путем.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	70
колоквијум-и			
семинарски рад	30		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Управљање финансијама у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Ризици и осигурање у пољопривреди			
Наставник: Васиљевић Р. Зорица			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Положени обавезни предмети			
Циљ предмета: Изучавањем овог предмета студенти стичу основна знања о врстама осигуравајућих друштава, врстама и областима осигурања, ризицима у осигурању, методама утврђивања и наплати штете у пољопривреди.			
Исход предмета: Оспособљеност за практичну примену утврђивања трошкова осигурања, утврђивање и наплату штете и доношење оперативних одлука везаних за осигурање појединих врста производа, имовине и физичких лица.			
Садржај предмета Теоријска настава Врсте и карактеристике осигуравајућих друштава. Облици ризика у осигурању у пољопривреди и поступак њиховог управљања. Врсте осигурања у пољопривреди. Законске основе осигурања. Циљеви регулације осигурања. Карактеристике осигурања пољопривредних производа, имовине и људи и одговорности. Карактеристике социјалног и пензијског осигурања. Методе утврђивања тарифа у осигурању. Методе израчунавања премије у осигурању. Процена и ликвидација штета у пољопривредном осигурању. Саосигурање и реосигурање. Практична настава Израда семинарских радова по задатим темама из области осигурања у пољопривреди и њихова презентација на часовима.			
Литература Маровић, Б. (2001): Осигурање и шпедиција (треће измењено и допуњено издање). Стилос. Нови Сад. Мркшић, Д. (1999): Осигурање у теорији и пракси. Алеф. Нови Сад. ДДОР „Нови Сад“ (1996): Осигурање усева и плодова (Општи услови, посебни услови, тарифа премије). Нови Сад.			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: - Студијски истраживачки рад: -	
Методе извођења наставе 1. Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; 2. Интерактивна метода; 3. Консултације – директне и електронским путем.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	50		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Управљање финансијама у агробизнису				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво				
Назив предмета: Директна продаја				
Наставник: Владе Д. Зарић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: Извршене предиспитне обавезе				
Циљ предмета: Стицање знања о директној продаји: специфичностима директне продаје, могућностима директне продаје у информатичком добу, развијање стратегије успостављања односа, привлачење купаца и презентације, директна продаја са фарми у Србији. Кроз семинар и практичну наставу студенти се оспособљавају за планирање и предузетништво у директној продаји. Овладавање вештинама за примену стеченог знања на примерима и у новим ситуацијама.				
Исход предмета : Способност примене стеченог знања и вештина у новим ситуација. Студенти ће бити оспособљени за покретање директне продаје и прераде на сопственом газдинству и саветоваће остале пољопривреднике.				
Садржај предмета Теоријска настава Појам, значај и основни директне продаје у информатичком добу. Маркетинг у директној продаји. Стварање вредности за купца. Стилизовани комуницирања у директној продаји. Стварање решења за производ и стратегија продаје које стварају додатну вредност. Процес куповине и понашање купаца. Саветодавно-продајна презентација. Управљање продајним тимом. Видови и облици директног маркетинга. Директна продаја са фарми. Прерада и паковање производа на фарми. Законско регулисање директне продаје. Директна продаја млечних производа, воћа и поврћа и њихових прерађевина, воћне ракије и сухомеснати производи. Анализа огледних примера. Практична настава Примена и анализа метода и модела директне продаје, израда семинара, теренски рад, израда плана директне продаје и презентација резултата.				
Литература : Виртген, Б, Маурер, О. (2000): Директврмарктунг. ИСБН 3-8001-4207-4. Улмер Salai Манинг, Ј. Г., Рице, Ј. Б. (2008): Сувремена продаја – Стварање вредности за купца. Мате, Загреб. Оригинални наслов: Selling today: Creating Customer Value. 10 th Edition. ISBN 0131866834. Pearson, Prentice Hall, 2007. Салаи, С., Кончар, Ј. (2007): Директни маркетинг. ИСБН 978-86-7233-164-6. Економски факултет Суботица, Универзитет у Новом Саду.				
Број часова активне наставе				
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови: -
Методе извођења наставе: Теоријска и практична настава уз коришћење интерактивних метода. Оцена рада на основу изабраних критеријума и реализацију практичне наставе и презентацију истраживања.				
Оцена знања				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит	50	
колоквијум-и				
семинар-и	50			

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Управљање финансијама у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије			
Назив предмета: Корпоративне финансије			
Наставник: Закић З. Владимир			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов за полагање испита: Положени обавезни предмети			
Циљ предмета: Стицање основних знања из корпоративних финансија у области агробизниса, као и теоријских знања у функцији информационе подлоге за припрему, анализу, доношење спровођење и контролу кључних финансијских одлука.			
Исход предмета: Оспособљеност студената да примењују инструменте финансијског менаџмента у крупним агробизнис корпорацијама и у научно-истраживачком раду.			
Садржај предмета Теоријска настава Предмет и значај изучавања корпоративних финансија. Повезаност корпоративних финансија са другим финансијско-рачуноводственим наставним предметима. Карактеристике и циљеви пословања корпоративних предузећа.. Управљање обртном имовином. Дугорочно финансијско планирање и утврђивање економске ефективности инвестиција. Извори финансирања и цена капитала. Структура капитала корпоративног предузећа. Расподела добити и политика дивиденди. Спајања, преузимања и корпоративна контрола. Практична настава Анализа пословања корпоративних предузећа у свету и Србији. Израда семинарских радова по задатим темама из области корпоративних финансија и њихова презентација на часовима.			
Литература Brealey, Myers, Marcus (2010): Основи корпоративних финансија. Мате д.о.о. Иванишевић, М.: (2012): Пословне финансије, Центар за издавачку делатност Економског факултета, Београд.			
Број часова активне наставе			Остали часови: -
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе 1. Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; 2. Интерактивна метода; 3. Консултације – директне и електронским путем.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Табела 5.2.Б Спецификација мастер рада

Студијски програм: Агроекономија
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом.
Циљеви завршног рада: У завршном раду студент треба да покаже познавање стручне литературе и примени своја знања на професионално решавање конкретних проблема.
Очекивани исходи: Од студената се очекује да створе везу између претходног образовања, стручне литературе и кључних знања датог поља студирања. Поред примене стечених знања, изградње професионалног односа према радним задацима, правилног тумачења добијених резултата, извршен број студената ће наставити своје образовање. Након одбране завршног рада студент стиче право да буде промовисан у звање Мастер менаџер.
Општи садржаји: Мастер рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у агроекономској области. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: Увод, Предмет истраживања, Извори података и методе истраживања, Резултати и дискусија, Закључак, Преглед литературе.
Методе извођења: У зависности од изабране проблематике студенти користе методе за решавање конкретних проблема. Методе би се могле везати на истраживање економије пољопривреде и тржишта, менаџмента у агробизнису, калкулација, рачуноводства и финансија. Прикупљање података је једна од најдуготрајнијих фаза јер захтева теренски рад. Обрада већег броја података је незамислива без примене математичко-статистичких метода и рачунарске технике. За презентацију завршног рада студентима стоји на располагању савремена техника.
Оцена
Завршни рад.....70 поена Излагање.....20 поена Одговори на питања.....10 поена Укупно.....100 поена

СТУДИЈСКИ МОДУЛ M2: АГРАРНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Звање: Мастер менаџер – аграрни и рурални развој

I семестар

Ред. број	ПРЕДМЕТ	Статус	Шифра	Фонд часова	ЕСПБ	Група предмета
01	Увод у научноистраживачки рад	ОЗ	UNI	3+0	5	АО
02	Математичко статистичке методе 1	ОЗ	MSM	3+3	8	ТМ
03	Аграрна и рурална економија	О	ARE	5+3	10	НС
04	Изборни блок 1	И				
	<i>Рурална социологија</i>		RUS	3+2	7	НС
	<i>Принципи одрживог управљања природним ресурсима</i>		POUR			НС
УКУПНО				22	30	

II семестар

Ред. број	ПРЕДМЕТ	Статус	Шифра	Фонд часова	ЕСПБ	Група предмета
05	Изборни блок 2	И				
	<i>Пољопривреда земаља у транзицији</i>		PZT	3+2	6	НС
	<i>Маркетинг у агропривреди</i>		MAG			СА
06	Изборни блок 3	И				
	<i>Рурални туризам</i>		RUT	3+2	6	СА
	<i>Стратешко планирање аграрног и руралног развоја</i>		SPAR			СА
07	Студијски истраживачки рад		SIR	0+0+1 0	8	
08	Мастер рад		MR		10	
УКУПНО				20	30	

Легенда:

* Група предмета:

- АО - академско-општеобразовни предмети
- ТМ - теоријско-методолошки
- НС - научно-стручни
- СА - стручно-апликативни

Табела 5.2 . Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија / Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академских студија , други ниво			
Назив предмета: Увод у научноистраживачки рад			
Наставници: Радмило В. Пешић, Сретен М. Јелић, Весна Д. Јаблановић, Зорица Ј. Средојевић			
Статус предмета: обавезно заједнички			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема посебних услова			
Циљ предмета Да упозна студенте са процесом научноистраживачког рада, његовим врстама, фазама и специфичностима, а ради припреме студентата за самостално прикупљање „грађе“, обраду и писање завршног рада, као и за писање, презентовање и објављивање научно-стучних радова у домаћим и иностраним публикацијама.			
Исход предмета Потпуна оспособљеност студената за правилно конципирање и вођење процеса научноистраживачког рада. Способност за излагање идеја и резултата истраживачког процеса на начин прихватљив за професионалну комуникацију и публикавање у научној периодици .			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте научних радова: прегледни, истраживачки, полемички. Фазе научног истраживања: Почетно истраживање - <i>истраживачки дневник</i> , Постављање истраживачког питања (хипотеза), Проучавање досадашњих доприноса питању (проучавање литературе) <i>писање извода</i> , Одређивање структуре рада, Прва верзија (draft). Основе академског писања. Структура рада у природним наукама. Структура рада у друштвеним наукама. Стил рада, врсте и карактеристике стила. Особине формалног стила. Аргументација на микро нивоу. Коришћење референци. Јасност и оригиналност. Припрема за презентовање и публикавање. Специфичности истраживања проблема у области агроекономије; Дефинисање проблема (јединице посматрања); Врста и величина јединице посматрања; Теренски рад-анкете; непосредно посматрање; разговори; коришћење експерименталних резултата биотехничких истраживања у пољопривреди; Квантификација и квалификација података; Избор одговарајућих метода за обраду и анализу; Нумеричко, табеларно, графичко и сл. приказивање резултата; Текстуална интерпретација резултата; Стилско и техничко уређење и завршна фаза припреме рада. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Сваки студент је дужан да један урађени семинарски рад, из било ког од предмета са овог мастер курса, презентује наставницима и осталим студентима у смислу анализе самосталности истраживања, испуњености принципа ваљаног научног рада и поштовања форме доброг академског писања.			
Литература Hilary Glasman – <i>Deal Science Research Writing for Non-Native Speakers of English</i> Imperial College Press, London 2010 Day, R and Gastel, B. <i>How to Write and Publish a Scientific Paper (6th ed.)</i> Greenwood Press, California 2006 Jordan, R. <i>Academic Writing Course</i> Collins, ELT London 1990. Filipovic, M.: <i>Uvod u metodologiju naucnog rada</i> , Svjetlost, Sarajevo, 2004.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:0	Други облици наставе: 0	
Студијски истраживачки рад: -			
Методе извођења наставе Интерактивна настава, предавања и дискусије, примери добре и лоше праксе, презентација самосталних радова студената, практична припрема рада за јавну презентацију и публикавање.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	50
колоквијум-и		

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија / Модул Аграрни и рурални развој				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво				
Назив предмета: Математичко статистичке методе I				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Лакић С. Нада, Љубановић-Ралевић И. Ивана, Ралевић Р. Небојша				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 8				
Услов:				
Циљ предмета Предмет треба да омогући студенту стицање знања и разумевања метода узорковања, модела залиха, теорија игара, имитационог моделирања, оцене ефикасности организација и теорије ризика.				
Исход предмета Вештина примена метода оптимизације и одлучивања и компјутерска обрада постављених модела и закључивање на основу добијених резултата.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод; Теорија узорка/методологија прикупљања података: узорак и узорковање, контрола спољашњих утицаја; допунске информације о подацима, типови података и нивои мерења. Експериментално истраживање. Посматрање, анкетирање и тестирање. Модел залиха: трошкови залиха, модели залиха са дискретним и непрекидним временом; Теорија игара: основне карактеристике и врсте игара, просте матричне игре и матричне игре са мешовитим стратегијама; Имитационо моделирање: област примене, улога случајних бројева, моделирање као експеримент, метод Монте-Карло, конструкција и експлоатација имитационих модела, анализа добијених резултата моделирања; Оцена ефикасности организација: Дефиниција ефикасности, модели за оцену, параметарски и непараметарски (ДЕА). Основни ДЕА модели. Примена ДЕА методе; Теорија ризика: увод у ризик у пољопривред. Ризик и неизвесност. Елементи теорије одлучивања. Мерење неизвесности помоћу субјективних вероватноћа. Одлучивање са вишеструким циљевима. Израчунавање ризика у моделима пословања газдинства. Стратегије за управљање ризиком на газдинствима <i>Практична настава:</i> Практична настава се одржава за све области.				
Литература -Шомођи Ш., Новковић Н., и др. (2004): Увод у научни метод, Нови Сад. -Дејан Тодоровић:Основи методологије психолошких истраживања, (1998), Београд - Bergh, D. D., & Ketchen, D. J. J. (Eds.). (2009). Research Methodology in Strategy and Management. Bingley, UK: Emerald Group Publishing. -Крчевинац С., Тангаловић Мирјана, Ковачевић-Вујчић Вера, Мартић М., Вујошевић М., 2004. Операциона истраживања, Факултет организационих наука, Београд - Cliff Ragsdale (2007): Spreadsheet modeling and decision analysis, 5 th Edition , Virginia Polytechnic Institute and State University				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /	/
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава се одржава за све области. Колоквијуми прате практичну наставу (укупно 2). Домаћи задаци и обрада података на компјутеру.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	/	писмени испит		/
практична настава	15	усмени испит		55
колоквијум-и	/		
семинар-и	30			
Напомена: Услов за полагање испита је одбрањен семинарски рад и 28 поена са усменог				

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Аграрна и рурална економија			
Наставник: Шеварлић Миладин, Божић Г. Драгица, Богданов Љ. Наталија			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 10			
Услов: -			
Циљ предмета Студент треба да стекне знања о развојним теоријама и доприносу пољопривреде економском развоју, организационо-пословним моделима и факторима развоја пољопривреде; Упозна се са искуствима других земаља у развоју пољопривреде; Стекне основна знања о облицима подршке развоју пољопривреде. Стекне теоретска знања о концепту руралног развоја, његовој еволуцији и мултидимензионалним аспектима руралне економије, учесницима у развојном процесу и видовима подршке.			
Исход предмета Од студента се очекује разумевање развојних теорија и доприноса пољопривреде економском развоју; познавање организационо-пословних модела и фактора развоја пољопривреде; разумевање подршке развоју пољопривреде у међународним и националним оквирима. Након положеног испита студент поседује знања о теоријским приступима руралном развоју и руралној економији; влада способношћу анализе развојних фактора и њиховог утицаја на развој руралне економије; способан је да учествује у изради и евалијацији развојних програма и пројеката.			
Садржај предмета Теоријска настава: Пољопривреда у развојним теоријама и концептима; Допринос пољопривреде економском развоју; Трансформација пољопривреде и научно-технички прогрес; Организационо-пословни модели и фактори развоја пољопривреде; Пољопривреда и осигурање прехранбене сигурности и безбедности; Структурне реформе савременог аграра у земљама развијене тржишне економије; Међународна и национална подршка развоју пољопривреде. Рурални развој и рурална подручја у развојним теоријама и концептима; Рурална економија – типови, фактори од значаја, примењивани модели развоја и њихови ефекти; Развојна подршка, начини имплементације и евалуација ефеката. Практична настава: Семинарски радови из наведених наставних области. Тема рада, циљ и метод, биће индивидуално прилагођени студентима.			
Литература Bogdanov N (2007): Small rural households and rural non farm economy. UNDP Belgrade. Божић Драгица, Богданов Наталија, Шеварлић М. (2011): Економика пољопривреде. Пољопривредни факултет. Београд. Andreosso-O'Callaghan B.(2003): The Economics of European Agriculture.Palgrave Macmillan, Hampshire, UK. De Janvry A., Murgai R., Sadoulet E. (2002): "Rural Development and Rural Policy" u Rausser G., Just R., editors. Handbook of Agricultural Economics. Elsevier. Amsterdam. Little, D.R.(1997): Economics: Applications to Agriculture and Agribusiness, Interstate Publishers, Danville, Illinois, USA. Taylor, J. Edward, and Irma Adelman. (1996): Village Economies: The Design, Estimation, and Use of Villagewide Economic Models. Cambridge: Cambridge University Press. Terluin, J. Ida (2001): "Rural regions in the EU". Groningen. Nederlands Geographical Studies. Murdoch J, Lowe P, Ward N and Marsden T (2003): The Differentiated Countryside. London: Routledge. Zakić Z., Stojanović Ž. (2008): Ekonomika agrara. Ekonomski fakultet, Beograd.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:5	Вежбе:3	Други облици наставе:/ Студијски истраживачки рад: -	
Методе извођења наставе Теоријска настава и индивидуални консултативни процес у свим фазама спровођења програма.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	посна	Завршни испит	посна
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијуми			
семинар-и	30		

Студијски програм/Модул: Агрономија/ Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Рурална социологија			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Јелић М.Сретен			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: -			
Циљ предмета Предмет има за циљ да омогући студенту у оквиру дефинисаног фонда часова стицање знања неопходних за научно истраживачки рад из руралне социологије што је значајна претпоставка за свестраније разумевање села као друштвене заједнице, руралних подручја, руралног развоја и руралног друштва.			
Исход предмета Студенти стичу способности истраживања у области руралне социологије, примену метода у руралној социологији, избору подручја, проблема породичних газдинстава и породице пољопривредника, истраживању обележја рада и занимања у пољопривреди, дифузије иновација у пољопривреди, индустријализације пољопривреде и њеног утицаја на промене у начину живота у руралном друштву.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задатак руралне социологије. Методе истраживања у руралној социологији. Однос глобалног и руралног друштва. Друштвене промене у демографској и социјалној структури руралног друштва. Породична газдинства и породица пољопривредника. Социолошке детерминанте рада и занимања у пољопривреди. Одређење дифузије иновација у пољопривреди. Индустријализација пољопривреде и промене у начину живота у руралним насељима. Социјална екологија у руралним насељима и пољопривреди. <i>Практична настава</i> Све јединице предвиђене планом детаљно ће бити разрађене на часовима вежби и студијском истраживачком раду.			
Литература Костић Ц. (1975): Социологија села, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд. Митровић М. (1998): Социологија села, СДС, Београд. Мандрас А. (1987): Сељачка друштва, Глобус, Загреб. Вукосављевић С. (1953): Историја сељачког друштва, I, II, III, САНУ, Београд. Стевановић Ђ. (1990): Аграрна социологија, Стручна књига, Београд. Стојанов М.: (2004): Социологија сеоских колектива, Завод за социологију развоја села, Нови Сад-Београд. Јелић, С., Живковић, Д., Јовановић, Т. (2011) Газдинства и домаћинства у променама, Монографија, Пољопривредни факултет, Београд.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад: 2	
Методе извођења наставе Методе усменог излагања (МУИ), Разговора (МР), Рад на тексту (МРТ), Писаних радова (МР), Комбинована метода (КМ).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	50
колоквијум-и	30	

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Аграрни и рурални развој				
Врста и ниво студија: Мастер академских студија				
Назив предмета: Принципи одрживог управљања природним ресурсима				
Наставници: Радмило В. Пешић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 7				
Услов: нема посебних услова				
Циљ предмета Да упозна студенте са најновијим доприносима у теорији и политици одрживог развоја као и местом природних ресурса у њима, пре свега природних ресурса релевантних за аграрни и рурални развој.				
Исход предмета Оспособљеност студената за конципирање и вођење стратегија и пројеката локалног одрживог развоја у руралним областима. Способност за интегрисање принципа одрживог управљања природним ресурсима у пројекте аграрног и руралног развоја.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Одрживи развој, појам и настанак. Основни принципи економске, социјалне и еколошке одрживости. Одрживо управљање обновљивим (биотичким) ресурсима. Одрживо управљање необновљивим ресурсима (од значаја за аграрни и рурални развој). Одрживо управљање загађењима у аграру. Вредновање природних ресурса. Мерење одрживости и индикатори одрживог развоја. Главни проблеми и препреке одрживом развоју (од глобалног до локалног нивоа). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Сваки студент је дужан да један урађени семинарски рад презентује на часовима вежби и да понуди анализу испуњености принципа одрживог развоја на конкретном примеру. Анализа добре и лоше праксе. Анализа одрживости инфраструктуре у руралним областима, дискусија о конкретним пројектима.				
Литература Пешић, Радмило <u>Економика животне средине и природних ресурса</u> . Универзитет у Београду - Пољопривредни факултет и Завод за уџбенике, Београд 2012. Jon M. Conrad <u>Resource Economics 2nd ed.</u> Cambridge Univ. Press 2010. Hartwick, J.M. and Olewiler, N.O. <u>The Economics of Natural Resource Use</u> Harper and Row Publ. New York 1986.				
Број часова активне наставе				Остали часови 0
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Интерактивна настава, предавања и дискусије, примери добре и лоше праксе, презентација самосталних радова студената, практична припрема рада за јавну презентацију и публикавање.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	20	писмени испит		50
практична настава	30	усмени испит		
колоквијум-и			

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Пољопривреда земаља у транзицији			
Наставник: Богданов Наталија, Шеварлић М. Миладин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета: Студент треба да стекне теоретска знања о моделима транзиције у пољопривреди, примењиваним решењима и њиховим ефектима на производно-економске, социјалне и еколошке аспекте пољопривреде и руралних подручја; оваква знања треба да омогуће боље разумевање међународног окружења и глобалних токова у пољопривреди и руралном развоју.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособњени на разумеју теоријске концепте и решења примењивана у транзицијама аграрног сектора; да их аналитички тумаче, упоређују и доносе закључке о могућим импликацијама појединих решења.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> – Теорије и модели транзиције у пољопривреди; Положај и улога пољопривреде у земаљама у развоју; Земљишне реформе и њихови ефекти на промене у аграрној структури; Ефекти глобализације на производњу хране и трговину пољопривредним производима; Либерализација тржишта и ефекти на промене у продуктивности, обиму и структури пољопривредне производње; Рурално тржиште рада у транзиционим економијама – пољопривреда и непољопривредни сектор у руралним економијама транзиционих земаља; Рурално сиромаштво и прехранбена сигурност у транзиционим земљама; Утицај транзиције на еколошке аспекте и одрживост руралних ресурса; Трансфер технологија, знања и информација као фактор развоја пољопривреде; Политички модели подршке пољопривреди у транзиционим земљама – национална решења и међународна помоћ, примери добре праксе. <i>Практична настава</i> – Коришћење релевантних статистичких и других база података и информација; упознавање са литературом и коришћеним приступима у анализи ефеката транзиције; Излагање групних семинарских радова студената (према програму који се годишње прилагођава) и дискусија;			
Литература 1. Наталија Богданов (2010): Ефекти интеграције Србије у ЕУ у области пољопривреде, ФЕФА, Београд 2. Jelle Bruinsma (2003): World Agriculture : Towards 2015/2030 - An FAO Perspective, Earthscan Publications Ltd. London 3. Csaki, C., and A. Fock. (2001): The Agrarian Economies of Central and Eastern Europe and the Commonwealth of Independent States: An Update. Environmentally and Socially Sustainable Development Working Paper, World Bank, Washington, D.C. 4. Lerman, Z., Csaki, C., and G. Feder. (2004): Agriculture in Transition: Land Policies and Evolving Farm Structures in Post-Soviet Countries. Lanham: Lexington Books, Lanham. 5. Macours, K., and J.F.M. Swinnen. (2000): Causes of Output Decline during Transition: The Case of Central and Eastern European Agriculture. Journal of Comparative Economics, 28, 172-206. 6. Rozelle, S., and J.F.M. Swinnen. (2004): Success and Failure of Reform: Insights from the Transition of Agriculture. Journal of Economic Literature, 42(2), 404-456. 7. Anderson, Kym; Swinnen, Johan ed. (2008): Distortions to Agricultural Incentives in Europe's Transition Economies, ISBN: 9780821374191 8. OECD (2002): Agricultural Policies in Transition Economies - Trends in Policies and Support			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Методе извођења наставе: Предавања: теоријска предавања уз видео презентацију; интерактивна настава: модерација дискусије о кључним темама; Вежбе: радови у групама, писмена и усмена интерпретација резултата групног рада о задатим темама; дискусије о анализи случајева из праксе (case study), семинарски радови.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијуми			
семинар-и	30		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Маркетинг у агропривреди			
Наставник: Влаховић Бранислав			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Предмет треба да омогући студенту стицање знања, односно разумевање: маркетинга у агропривреди, маркетинг концепта пословања, маркетинг инфомационог система и инструмената маркетинг микса.			
Исход предмета Студент треба да буде оспособљен за рад на пословима: маркетинг менаџера у субјектима у агропривреди, анализе маркетинга агроиндустријских производа на националном и међународном тржишту.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод. Маркетинг концепт пословања субјеката у агропривреди. Процес маркетинга. Маркетинг стратегија. Маркетинг информациони систем. Инструменти маркетинг микса: производ, цена, промоција и дистрибуција. <i>Практична настава</i> Израда семинарских радова из области које се обрађују на предавањима.			
Литература Влаховић Б. (2011): Тржиште и маркетинг пољопривредно-прехранбених производа. Пољопривредни факултет, Нови Сад. Влаховић Б. (2004): Маркетинг пољопривредно-прехранбених производа. Пољопривредни факултет, Нови Сад. Ђоровић, М. Томин, А. (2007): Тржиште и промет пољопривредних производа, Пољопривредни факултет, Универзитет у Београду, Београд. Божидаревић, Д. (2002): Маркетинг пољопривредних и прехранбених производа, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, Нови Сад. Милисављевић, М., Маричић, Б., Глигоријевић, М. (2006): Основи маркетинга, Економски факултет, Београд.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
Методe извођења наставе			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијуми			
семинар-и	30		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Рурални туризам			
Наставник: Шеварлић М. Миладин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Стицање знања / разумевање теорије и праксе развоја руралног туризма у свету и Србији; комплементарности и потенцијалним конфликтима руралног туризма и одрживог руралног развоја; методама валоризације потенцијала руралног туризма, институцијама и организацијама руралног туризма, маркетингу услуга руралног туризма, образовању, истраживању, стратегији и политици развоја руралног туризма.			
Исход предмета Студент треба да буде оспособљен знањем и вештином за: организовање руралног туризма на руралним подручјима; менаџмент институцијама и организацијама руралног туризма; тимски и индивидуални рад; рад са појединцима, групама даваоца услуга, институцијама и организацијама руралног туризма; ефикасно учење, критичко мишљење и евалуацију наставе и исхода учења.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод. Значај руралног туризма у развоју туризма, руралне економије и привреде. Комплементарност и конфликти руралног туризма и одрживог руралног развоја. Фактори и методе туристичке валоризације села. Специфичности тражње и прилагођавање понуде руралног туризма. Компоненте успешног руралног туризма. Рурални туризам у свету и појединим земљама. Развој и стање руралног туризма у Србији. Туристичке вредности и геонаслеђе у селима Србије. Руралне туристичке регије у Србији. Институције и организације руралног туризма у Србији. Стратегија и политика развоја руралног туризма у Србији. Маркетинг услуге руралног туризма. Програми едукације за развој руралног туризма. Законодавство и организација руралног туризма у Србији. Дискусионе теме. <i>Практична настава</i> Вежбе прате предавања са семинарским радовима и тестовима провере знања. Коришћење статистичких база и литературе. Стручне посете институцијама и организацијама релевантним за знања и праксу из области руралног туризма.			
Литература Ђукић-Дојчиновић В. (1992): Сеоски туризам Србије, туристичко-културна анимација. Туристичка штампа, Београд. Степић М. (2005): Аграрна географија (одабрана поглавља). Географски факултет. Београд. Лазић Л. и сарадници (2007): Рурални туризам. ПМФ, Нови Сад. Штегић Снежана, Тодоровић Марина (2009): Рурални туризам. Географски факултет, Београд. Ружић П. (2009): Рурални туризам. Институт за рурални туризам, Пореч. Попеску Ј. (2012): Менаџмент туристичке дестинације. Факултет за туристички и хотелијерски менаџмент, Београд. Материјали на http://www.ruraltourisminternational.org Одабрани релевантни радови о руралном туризму које предметни наставник објављује на почетку предавања у школској години.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
Студијски истраживачки рад: -			
Методе извођења наставе Предавања, вежбе и интерактивна настава. Провера знања у току наставе путем колоквијума, презентације и одбране семинарског рада.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	50
колоквијуми	20		
семинар-и	20		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Аграрни и рурални развој			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Стратешко планирање аграрног и руралног развоја			
Наставник: Богданов Наталија, Шеварлић Миладин			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета Предмет има за циљ да студентима омогући разумевање процеса и значаја стратешког планирања, као и да их обучи за коришћење техника за израду стратегија и акционих планова на националном и нижим нивоима планирања. Изучавање стратешког планирања у пољопривреди и руралном развоју студента осопособљава за активно учешће и руковођење у процесу припреме, планирања, реализације, праћења и евалуације стратешких одлука, као и креирању и имплементирању мера подршке рураном развоју.			
Исход предмета Студент ће стећи знања неопходна за разумевање значаја процеса стратешког и пројектног планирања и оспособљен за руковођење овим процесима, што подразумева да самостално планира, организује, реализује и евалуира раличите програме развоја пољопривреде и руралних подручја. Стећи ће способност концептуалног размишљања и постављања развојних циљева и развијања интеракције између различитих учесника, као и да напише предлог стратегије и пројекта, поштујући модерне стандарде; оспособиће се за даље академско усавршавање на специјалистичким и докторским студијама			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Стратегијско планирање аграрног и руралног развоја; врсте стратешких докумената, планова, циљеви и задаци, функције и принципи планирања; Поступци и фазе израде стратешких планова и пројеката: прикупљање информација, обрада и анализа података, SWOT анализе, stakeholder анализа, анализа екстерног и унутрашњег окружења, креирање мисије, визије, циљева, дефинисање приоритета, активности и пројеката; мониторинг процеса, евалуација и ревизија активности; <i>Практична настава</i> - Технике планирања и неопходне вештине: партиципативни процес, модерација, организовање и координација тимског рада, стављање у улогу различитих учесника у одлучивању и спровођењу појединих економских, социјалних и других функција;			
Литература 1. Лигиа Рамирез, Гулелат Кебеде (2010) Стратешко планирање локалног развоја - студије случаја малих и средњих европских градова, УН-ХАБИТАТ СИРП–Београд 2. Leonard Goodstein, Timothy Nolan and J. Pfeiffer (1993): Applied Strategic Planning: How to Develop a Plan That Really Works, 3. Frank, F., & Smith, A. (1999). The community development handbook. A tool to build community capacity. Ottawa, ON: Human Resources Development Canada. 4. Malcolm Moseley (2003): Local Partnerships for Rural Development: The European Experience, CABI			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе Предавања: теоријска предавања уз видео презентацију; интерактивна настава: модерација дискусије о кључним темама; Вежбе: Практична оспособљеност студента биће проверена презентацијом предлога пројекта, плана или стратегије.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијуми			
семинар-и	30		

Табела 5.2.Б Спецификација мастер рада

Студијски програм: Агроекономија
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом.
Циљеви завршног рада: У завршном раду студент треба да покаже познавање стручне литературе и примени своја знања на професионално решавање конкретних проблема.
Очекивани исходи: Од студената се очекује да створе везу између претходног образовања, стручне литературе и кључних знања датог поља студирања. Поред примене стечених знања, изградње професионалног односа према радним задацима, правилног тумачења добијених резултата, изван број студената ће наставити своје образовање. Након одбране завршног рада студент стиче право да буде промовисан у звање Мастер менаџер.
Општи садржаји: Мастер рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у агроекономској области. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: Увод, Предмет истраживања, Извори података и методе истраживања, Резултати и дискусија, Закључак, Преглед литературе.
Методе извођења: У зависности од изабране проблематике студенти користе методе за решавање конкретних проблема. Методе би се могле везати на истраживање економије пољопривреде и тржишта, менаџмента у агробизнису, калкулација, рачуноводства и финансија. Прикупљање података је једна од најдуготрајнијих фаза јер захтева теренски рад. Обрада већег броја података је незамислива без примене математичко-статистичких метода и рачунарске технике. За презентацију завршног рада студентима стоји на располагању савремена техника.
Оцена
Завршни рад.....70 поена Излагање.....20 поена Одговори на питања.....10 поена Укупно.....100 поена

СТУДИЈСКИ МОДУЛ М3: МЕНАЏМЕНТ У АГРОБИЗНИСУ

Звање: Мастер менаџер –агробизнис

I семестар

Ред. број	ПРЕДМЕТ	Статус	Шифра	Фонд часова	ЕСПБ	Група предмета
01	Увод у научноистраживачки рад	ОЗ	UNI	3+0	5	АО
02	Математичко статистичке методе 1	ОЗ	MSM	3+3	8	ТМ
03	Социологија села	О	SOS	3+3	8	АО
04	Изборни блок 1	И		3+2	8	
	<i>Менаџмент малих и средњих предузећа у пољопривреди</i>		MMSP			НС
	<i>Предузетништво у агробизнису</i>		PAG			НС
УКУПНО				14+8	30	

II семестар

Ред. број	ПРЕДМЕТ		Шифра	Фонд часова	ЕСПБ	Група предмета
05	Изборни блок 2	И		3+2	5	
	<i>Организација рада у пољопривреди</i>		ORP			СА
	<i>Еколошки менаџмент</i>		EKM			СА
06	Изборни блок 3	И		3+2	5	
	<i>Бизнис план сточне фарме</i>		BPS			СА
	<i>Менаџмент људских ресурса</i>		MLJR			СА
07	Изборни блок 4	И		3+2	5	
	<i>Финансијски менаџмент</i>		FIM			СА
	<i>Одрживо управљање природним ресурсима Србије</i>		OUPR			СА
07	Студијски истраживачки рад		SIR	0+0+6	5	
08	Мастер рад		MR		10	
УКУПНО:				9+12	30	

Легенда:

* Група предмета:

- АО - академско-општеобразовни предмети
- ТМ - теоријско-методолошки
- НС - научно-стручни
- СА - стручно-апликативни

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академских студија , други ниво			
Назив предмета: Увод у научноистраживачки рад			
Наставници: Радмило В. Пешић, Сретен М. Јелић, Весна Д. Јаблановић, Зорица Ј. Средојевић			
Статус предмета: обавезно заједнички			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема посебних услова			
<p>Циљ предмета Да упозна студенте са процесом научноистраживачког рада, његовим врстама, фазама и специфичностима, а ради припреме студентата за самостално прикупљање „грађе“, обраду и писање завршног рада, као и за писање, презентовање и објављивање научно-стучних радова у домаћим и иностраним публикацијама.</p>			
<p>Исход предмета Потпуна оспособљеност студената за правилно конципирање и вођење процеса научноистраживачког рада. Способност за излагање идеја и резултата истраживачког процеса на начин прихватљив за професионалну комуникацију и публикавање у научној периодици .</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Врсте научних радова: прегледни, истраживачки, полемички. Фазе научног истраживања: Почетно истраживање - <i>истраживачки дневник</i>, Постављање истраживачког питања (хипотеза), Проучавање досадашњих доприноса питању (проучавање литературе) <i>писање извода</i>, Одређивање структуре рада, Прва верзија (draft). Основе академског писања. Структура рада у природним наукама. Структура рада у друштвеним наукама. Стил рада, врсте и карактеристике стила. Особине формалног стила. Аргументација на микро нивоу. Коришћење референци. Јасност и оригиналност. Припрема за презентовање и публикавање. Специфичности истраживања проблема у области агроекономије; Дефинисање проблема (јединице посматрања); Врста и величина јединице посматрања; Теренски рад-анкете; непосредно посматрање; разговори; коришћење експерименталних резултата биотехничких истраживања у пољопривреди; Квантификација и квалификација података; Избор одговарајућих метода за обраду и анализу; Нумеричко, табеларно, графичко и сл. приказивање резултата; Текстуална интерпретација резултата; Стилско и техничко уређење и завршна фаза припреме рада. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Сваки студент је дужан да један урађени семинарски рад, из било ког од предмета са овог мастер курса, презентује наставницима и осталим студентима у смислу анализе самосталности истраживања, испуњености принципа ваљаног научног рада и поштовања форме доброг академског писања.</p>			
<p>Литература Hilary Glasman – <i>Deal Science Research Writing for Non-Native Speakers of English</i> Imperial College Press, London 2010 Day, R and Gastel, B. <i>How to Write and Publish a Scientific Paper (6th ed.)</i> Greenwood Press, California 2006 Jordan, R. <i>Academic Writing Course</i> Collins, ELT London 1990. Filipovic, M.: <i>Uvod u metodologiju naucnog rada</i>, Svjetlost, Sarajevo, 2004.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе:0	Други облици наставе: 0	
Студијски истраживачки рад: -			
<p>Методе извођења наставе Интерактивна настава, предавања и дискусије, примери добре и лоше праксе, презентација самосталних радова студената, практична припрема рада за јавну презентацију и публикавање.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	30	усмени испит	50
колоквијум-и		

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису агробизнису				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво				
Назив предмета: Математичко статистичке методе I				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Лакић С. Нада, Љубановић-Ралевић И. Ивана, Ралевић Р. Небојша				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 8				
Услов:				
Циљ предмета Предмет треба да омогући студенту стицање знања и разумевања метода узорковања, модела залиха, теорија игара, имитационог моделирања, оцене ефикасности организација и теорије ризика.				
Исход предмета Вештина примена метода оптимизације и одлучивања и компјутерска обрада постављених модела и закључивање на основу добијених резултата.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод; Теорија узорка/методологија прикупљања података: узорак и узорковање, контрола спољашњих утицаја; допунске информације о подацима, типови података и нивои мерења. Експериментално истраживање. Посматрање, анкетирање и тестирање. Модел залиха: трошкови залиха, модели залиха са дискретним и непрекидним временом; Теорија игара: основне карактеристике и врсте игара, просте матричне игре и матричне игре са мешовитим стратегијама; Имитационо моделирање: област примене, улога случајних бројева, моделирање као експеримент, метод Монте-Карло, конструкција и експлоатација имитационих модела, анализа добијених резултата моделирања; Оцена ефикасности организација: Дефиниција ефикасности, модели за оцену, параметарски и непараметарски (ДЕА). Основни ДЕА модели. Примена ДЕА методе; Теорија ризика: увод у ризик у пољопривред. Ризик и неизвесност. Елементи теорије одлучивања. Мерење неизвесности помоћу субјективних вероватноћа. Одлучивање са вишеструким циљевима. Израчунавање ризика у моделима пословања газдинства. Стратегије за управљање ризиком на газдинствима <i>Практична настава:</i> Практична настава се одржава за све области.				
Литература -Шомођи Ш., Новковић Н., и др. (2004): Увод у научни метод, Нови Сад. -Дејан Тодоровић:Основи методологије психолошких истраживања, (1998), Београд - Bergh, D. D., & Ketchen, D. J. J. (Eds.). (2009). Research Methodology in Strategy and Management. Bingley, UK: Emerald Group Publishing. -Крчевинац С., Тангаловић Мирјана, Ковачевић-Вујчић Вера, Мартић М., Вујошевић М., 2004. Операциона истраживања, Факултет организационих наука, Београд - Cliff Ragsdale (2007): Spreadsheet modeling and decision analysis, 5 th Edition , Virginia Polytechnic Institute and State University				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: /	Студијски истраживачки рад: /	/
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава се одржава за све области. Колоквијуми прате практичну наставу (укупно 2). Домаћи задаци и обрада података на компјутеру.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	/	писмени испит		/
практична настава	15	усмени испит		55
колоквијум-и	/		
семинар-и	30			
Напомена: Услов за полагање испита је одбрањен семинарски рад и 28 поена са усменог				

Студијски програм/Модул : Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Социологија села			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Јелић М. Сретен			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: -			
Циљ предмета Предмет има за циљ да студентима одсека за агроекономију у оквиру дефинисаног фонда часова пружи дубља знања и упознају се из социологије села што је битна претпоставка за свестраније разумевање села као друштвене заједнице, структуре и развоја села, сељаштва и пољопривреде.			
Исход предмета Студент кроз предмет треба да буде оспособљен за: препознавање проблема из социологије села, истраживања из социологије села, избор подручја, примену метода у социологији села, ефикасно учење, тимски рад, критичко мишљење и презентацију резултата.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задатак социологије села и пољопривреде; Однос глобалног и сеоског друштва; Друштвене промене у демографској и социјалној структури села и пољопривреде; Породично газдинство и породица пољопривредника; Социолошке карактеристике рада и занимања у пољопривреди; Социолошко одређење дифузије иновација у пољопривреди; Утицај индустријализације пољопривреде на промене у начину живота у селу; Социјална екологија села и пољопривреде. <i>Практична настава:</i> Све јединице предвиђене планом детаљно ће бити разрађене на часовима вежби.			
Литература -Ц. Костић: Социологија села, Завод за издавање уџбеника, Србије, Београд, 1975. -К. Килибарда: Село и људска храна, Научна књига, Београд, 1990. -К. Килибарда: Морално еколошка култура, Драганић, Београд, 1998. -М. Митровић: Социологија села, СДС, Београд, 1998. -Ђ. Стевановић: Аграрна социологија, Стручна књига, Београд, 1990. -М. Стојанов: Социологија сеоских колектива, Завод за социологију развоја села, Нови Сад- Београд, 2004.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:3	Вежбе: 3	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Класична предавања, теоријске вежбе и интерактивна настава.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и	10		

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Менаџмент малих и средњих предузећа у пољопривреди			
Наставник: Церанић М. Слободан			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Одбрањен семинарски рад			
Циљ предмета Стицање знања и упознавање студената са методама и техникама управљања пословањем у малим и средњим предузећима.			
Исход предмета Оспособљавање студената за управљање и доношење пословних одлука у појединим деловима и предузећу као целини.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Дефинисање малих и средњих предузећа као елемента привредне структуре; 2. Процедуре оснивања малих и средњих предузећа; 3. Управљање пословним функцијама у малим и средњим предузећима; 4. Избор локације малих и средњих предузећа; 5. Проблеми покретања и оснивања малих и средњих предузећа; 6. Средства малих и средњих предузећа; 7. Мерење резултата у малим и средњим предузећима; 8. Организација рада у малим и средњим предузећима; 9. Руководјење у малим и средњим предузећима; 10. Мала и средња предузећа у функцији подршке развоја агробизниса републике Србије. <i>Практична настава</i> Вежбе прате предавања са семинарским радовима где се раде практични примери који се односе на мерење резултата пословања у малим и средњим предузећима, као и организација рада у малим и средњим предузећима.			
Литература 1. Церанић, С. (2004): Менаџмент у малим и средњим предузећима, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Београд. 2. Церанић, С. (2007): Планирање у агробизнису, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Београд Одабрани релевантни радови из области менаџмента малих и средњих предузећа и приказа на одговарајућим интернет адресама.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 5	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе Предавања, вежбе и интерактивна настава, одбрана семинарског рада путем презентације на вежбама.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	-
практична настава	5	усмени испит	70
колоквијуми			
семинар-и	20		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Предузетништво у агробизнису			
Наставник: Живковић Љ. Драгић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: -			
Циљ предмета Предмет треба да омогући студенту стицање знања о природи предузетништва, његовом концепту, врстама и развоју предузетника у пољопривреди, иноваторству, предузетничким процесима, особинама предузетника и стратегији отпочињања предузетничких послова.			
Исход предмета На крају модула студент треба да ефикасним учењем стекне вештину критичког мишљења и гледања на проблеме из области предузетништва, као и на стратегију предузетничких процеса. Студент треба да буде оспособљен за примену инструмената, мера, и метода за утврђивање природе, концепата, креативности, и процеса предузетништва у агробизнису, да упозна особине, способности и креативност предузетника у вођењу послова.			
Садржај предмета Теоријска настава: Пирода предузетништва и његово појмовно одређивање; Концепт предузетништва (различите школе предузетништва); Врсте предузетника у пољопривреди (велико и мало предузетништво, чиниоци који их подстичу и организационо окружење); Креативност у иноваторству (инвентивно предузетништво, високе технологије и технолошке иновације); Предузетнички процес у пољопривреди (фактори за старт новог предузећа, детерминанте предузетничког успеха, њихова усклађеност и равнотежа); Особине предузетника (личне карактеристике и црте успешног предузетника и способност за вођење послова, креативности и комуницирања, преузимање ризика, истрајност, упорност, искуство, вештина као основа стваралачког решавања проблема, предузетник као лидер и разлика између предузетника и руководиоца); Стратегија отпочињања предузетничких послова у пољопривреди (развој новог, искоришћавање постојећег и трансформисање производа или услуга и куповина постојећег предузећа и ризици). Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Све методске јединице предвиђене програмом биће обрађене на вежбама.			
Литература 1. Peter F. Drucker (1985): Inovacije - Preduzetništvo - Praksa i Principi. Poslovni sistem Grmeč - Privredni pregled - Beograd. 2. Звонко Сајферт (2002): предузетнички менаџмент. Завод за уџбенике и наставна средства. Београд. 3. Слободан Котлић (2002): Основи Предузетништва. Београдска пословна школа. Београд. 4. Howard G. Naas: Bob Tamarkin (1995): Lider U Svakom Od Nas - Sigurni Put Daotkrijete Sebe - Grmeč - Privredni pregled. Beograd. 5. Драгић Живковић, Миле Пешевски:(2011) : Предузетништво у агробизнису, Пољопривредни факултет, Београд- Земун. 6. Peter Draker(2005) Управљање у новом друштву, Адигес, Нови Сад. 7. Adrian Slivocki(2004) : Умеће стицања профита, Адигес, Нови Сад. 8. Isak Adžes(2005): Управљање променамал, Адигес, Нови Сад			
Број часова активне наставе: 3+1			Остали часови
Предавања: 5	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе Теоријска и интерактивна настава ће се одржати у свим областима. Тестови (два) су предвиђени у областима предузетништва, креативности, и стратегије предузетничких процеса, консултације директне и електронским путем.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	50
колоквијум-и	-		
тестови	40		

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Организација рада у пољопривреди			
Наставник: Мунђан М. Петар			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Позитивно оцењени писмени колоквијум. Положени испити претходних година студија.			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања о организацији и економији рада у процесу пољопривредне производње, б) вештина ефикасног учења и критичког мишљења о проблемима из области организације и економије рада у пољопривредној производњи.			
Исход предмета: Темељно познавање и разумевање организације и економије рада у пољопривредној производњи, решавање конкретних проблема у овој области применом научних метода и поступака, развој вештина и спретности у употреби стечених знања.			
Садржај предмета Теоријска настава Развој науке о раду (научна организација рада, методе проучавања рада, организација радних места, организација коришћења пољопривредних машина, утврђивање потребног радног времена и пројектовање радних процеса). Проучавање, рационализација рада у пољопривреди. Стандарди и вредновање рада у пољопривреди. Системи и модели коришћења радног времена у пољопривреди. Организација рада у биљној производњи, сточној производњи и организација транспорта. Услови рада и заштита на раду (Појам и фактори радне средине, Физички и друштвени услови рада, Извори опасности и узроци несрећа на раду, Специфичности заштите на раду у пољопривреди). Практични примери унапређења организације и економије рада у пољопривреди. Практична настава Практична настава предвиђа се у области: Проучавања и рационализације рада у пољопривреди; Системи и модели коришћења радног времена у пољопривреди; Економија коришћења радног времена у пољопривреди; Стандарди и вредновање рада у пољопривреди; Пројектовање и оптимирање радних процеса у пољопривреди; Практични примери унапређења организације и економије рада у пољопривреди.			
Литература: Мунђан Петар, Драгић Живковић (2004): Менаџмент рада и производње. Пољопривредни факултет. Београд. Петковић Влајко, Гречић Владимир (1996): Економија рада. Економски факултет. Београд. Шомођи Шандор (1992): Организација рада – општи део, Пољопривредни факултет Нови Сад.			
Број часова активне наставе 3+2			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе: Теоријска и интерактивна настава ће се држати у свим областима, као и консултације			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	-
практична настава	5	усмени испит	40
колоквијум-и	40		
тест	10		

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Еколошки менаџмент			
Наставник: Поповић С. Блаженка			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Позитивно оцењени писмени колоквијум.			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање основних сазнања о значају еколошких карактеристика у пољопривредној производњи.			
Исход предмета: Стицање вештина ефикасног учења и критичког мишљења о проблемима из области еколошког менаџмента.			
Садржај предмета Теоријска настава Еколошки ресурси и животна средина, економске активности и екстерни ефекти, одрживи развој и импликације на привредне субјекте, економија еколошких ресурса, економија загађења, управљање еколошким ресурсима, превентивне мере заштите животне средине и еколошки стандарди, механизам управљања и систем заштите животне средине, систем мониторинга, економски инструменти и систем заштите животне средине. Практична настава Упознавање са начином рада као и посета институцијама које се баве заштитом човекове средине.			
Литература: Mihael Dlesk (2005): “Економија и управљање еколошким ресурсима”. Факултет за менаџмент малих и средњих предузећа.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	
			Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе: Теоријска и интерактивна настава ће се држати у свим областима. Писмени колоквијум предвиђа се по завршетку вежбања.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	40
колоквијум-и	20		
семинар-и	-		

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Бизнис план сточне фарме			
Наставник: Рајић Д. Зоран			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући стицање знања везаних за методологије израде бизнис планова и организационо-економске аспекте узгоја стоке.			
Исход предмета: Студенти кроз предмет треба да буду оспособљени за израду бизнис планова и процену оправданости улагања у сточарску производњу.			
Садржај предмета Теоријска настава Планирање као менаџмент процес. Модалитети сточарских фарми. Израда бизнис планова. План позиционирања као део бизнис плана (мисија фарме, анализа постојећег стања, дефинисање дугорочних и краткорочних циљева, идентификација стратегије и тактике реализовања циљева). Маркетинг план као део бизнис плана (анализа тржишта продаје производа и набавке производних фактора, дефинисање циљног тржишта). Производни план као део бизнис плана (обим и асортиман производње, технологије производње, средства за рад, репродукциони материјал, радна снага, заштита животне средине). Финансијски план као део бизнис плана (улагања у стална и обртна средства, конструкција финансирања, обрачун трошкова производње, обрачун укупног прихода, пројектовање новчаних токова). Финансијска оцена бизнис плана (статичка и динамичка оцена, анализа осетљивости, оцена ликвидности). Закључна оцена оправданости планираног бизниса. Практична настава : Све јединице предвиђене планом детаљно ће бити разрађене на вежбама.			
Литература Крстић, Б., Лучић, Ђ., (2000): Организација и економика производње и прераде сточних производа. Пољопривредни факултет. Нови Сад. Крстић, Б., Томић, Р., Сорак, Г., (1998): Организација и економика сточарске производње-практикум. Службени гласник. Београд. Мунђан, П., Живковић, Д., (2004): Менаџмент рада и производње у пољопривреди. Пољопривредни факултет. Београд. Родић, Ј., Вукелић Гордана, (2003): Теорија и анализа биланса. Пољопривредни факултет. Београд. Андрић, Ј., (1998): Трошкови и калкулације у пољопривредној производњи. Савремена администрација. Београд. Андрић, Ј., Васиљевић Зорица, Средојевић Зорица, (2005): Инвестиције-основе планирања и анализе. Пољопривредни факултет. Београд. Боровић, М., Томин, А., (2002): Тржиште и промет пољопривредних производа. Научна књига. Београд.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: - -
Методe извођења наставе Класична предавања, теоријске вежбе и интерактивна настава.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испит	40
семинарски рад	30		
презентација рада	15		

Студијски програм/Модул: Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису			
Студијски програм/Модул: Мастер академске студије, други ниво			
Назив предмета: Менаџмент људских ресурса			
Наставник: Живковић Љ. Драгић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета Предмет треба да омогући студенту стицање: знања о природи менаџмента људских ресурса о планирању, регрутовању, селекцији кандидата за посао, њиховој обуци, оцењивању и развоју запослених, системима зараде, радним односима – преговарању и напуштању организације.			
Исход предмета Студенти кроз ефикасно учење стичу вештину критичког мишљења о проблемима из области управљања свим аспектима људских ресурса. Студент треба да буде оспособљен за примену инструмената, мера, и метода при дефинисању, планирању, регрутовању, селекцији, обуци, оцењивању и развоју запослених, одређивању система зарада и напуштању организације.			
Садржај предмета Теоријска настава Дефинисање научне области менаџмента људских ресурса, његови изазови, место и улога у пословним системима; Анализа посла (дефинисање и инструменти анализе, спецификација извршилаца и посла и евалуација квалитета анализе посла); Планирање људских ресурса (предвиђање тражње и понуде људских ресурса и њихово усклађивање и евалуација квалитета планирања); Регрутовање (интерно и екстерно регрутовање и евалуација квалитета регрутовања); Селекција кандидата (дефинисање и инструменти селекције, интервјуи, социјализација новозапослених и евалуација квалитета селекције); Обука запослених у пољопривреди (учење, програм обуке, организовање послова обуке и евалуација квалитета обуке запослених); Оцењивање перформанси запослених (врсте перформанси, избор оцењивача, циклус, методе и инструменти оцењивања и евалуација квалитета оцењивања); Развој запослених (облици образовања, радно искуство, развој и управљање каријером); Систем зарада (политика зарада и конкурентност, дефинисање плата и управљање буџетом зарада – стимулација и награђивање); Радни односи (законски оквири); Напуштање организације. Практична настава: Све методске јединице предвиђене програмом биће обрађене на вежбама.			
Литература 1. Биљана Богићевић (2003): Менаџмент људских ресурса. Центар за издавачку делатност – Економски факултет - Београд. 2. Derek Torrington, Laura Hall, Stephen Taylor (2004): Menadžment ljudskih resursa (prevod sa engleskog). DATA STATUS . Beograd. 3. Драгић Живковић (2012) Менаџмент људских ресурса, Пољопривредни факултет, Београд-Земун. 4. Видоје Стефановић(1996): Менаџмент кадрова, Еуропроект, Ниш. 5. Видоје Стефановић, Дејан Грујић, Бошко Војновић(2011): Кадровска раскршћа српског аграра(монографија), Природно- математички факултет Универзитета у Нишу. 6. R.A. NOE,J.R. HOLLE nbeck,B. Grhart, P.M. WRIGHT (2006): Менаџмент људских потенцијала, Мате, Загреб.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:3	Вежбе:2	Други облици наставе:/ Студијски истраживачки рад: -	
Методе извођења наставе Теоријска и итерактивна настава ће се одржати у свим областима. Израда два теста. Предвиђене су консултације- директне и електронским путем као и провера знања у току наставе.			
Оцена знања			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	-	усмени испт	50
колоквијум-и	-		
тестови	40		

Студијски програм/Модул: Агроекономија/ Модул Менаџмент у агробизнису			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије			
Назив предмета: Финансијски менаџмент			
Наставник: Закић З. Владимир			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов за полагање испита: Положени обавезни предмети.			
Циљ предмета: Стицање знања и вештина потребних за коришћење основних показатеља финансијске анализе и различитих метода управљања приходима, расходима, средствима и њиховим изворима у пољопривредним предузећима. Оспособљавање студената за извођење закључака и давање препорука након коришћене методологије анализе и планирања.			
Исход предмета: Оспособљеност студената да примењују различите инструменте финансијског менаџмента у пољопривредним предузећима и у научно-истраживачком раду			
Садржај предмета Теоријска настава Финансијска функција у предузећу. Циљеви и задаци финансијског менаџмента. Појам, врсте и послови финансијских тржишта. Инструменти и учесници на финансијском тржишту. Финансијска тржишта и институције у развијеним земљама и земљама у транзицији. Берзанско пословање. Политика инвестирања. Процена инвестиционих пројеката. Управљање обртним средствима. Извори финансирања и структура капитала. Распореда добити и политика дивиденди. Финансијско планирање и контрола. Финансијска анализа. Анализа средстава и извора средстава. Анализа расхода и прихода. Анализа новчаних токова. Практична настава Анализа пословања репрезентативних предузећа у свету и Србији. Израда семинарских радова по задатим темама из области финансијског менаџмента и њихова презентација на часовима.			
Литература Brealey, Myers, Marcus (2010): Основи корпоративних финансија. Мате д.о.о. Иванишевић, М.: (2012): Пословне финансије, Центар за издавачку делатност Економског факултета, Београд.			
Број часова активне наставе			Остали часови:
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: -	Студијски истраживачки рад: -
Методе извођења наставе 1. Усмено излагање и визуелна презентација уз коришћење одговарајуће опреме; 2. Интерактивна метода; 3. Консултације – директне и електронским путем.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм/Модул : Агроекономија / Модул Менаџмент у агробизнису				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво				
Назив предмета: Одрживо управљање природним ресурсима Србије				
Наставник: Др Симо Стевановић				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 5 /пет/				
Услов: Услови дефинисани Статутом факултета.				
Циљ предмета: Да студент спозна стварност одрживог управљања расположивим природним ресурсима у Србији, развојем и факторима који га одређују. Да сложене и специфичне проблеме управљања и коришћења природних ресурса истражује у контексту националне стратегије одрживог развоја, те да га упозна са институцијама и регулативом о заштити природних ресурса.				
Исход предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање: а) знања/разумевања: теорије одрживог управљања природним ресурсима; анализе природног капитала и проблема заштите животне средине; упознавање и примена концепта одрживог развоја у складу са светским искуствима у овој области; примена одговарајућих метода вредновања природних ресурса. б) вештина: самосталног бављења и применом концепта одрживог управљања природним ресурсима; утврђивање и решавање конкретних проблема загађења животне средине, посебно у агропривреди; Праћење и онплементацију националне и међународне регулативе и стандарда о заштити и унапређењу животне средине у Србији.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Економски и еколошки значај природних ресурса; Стање природних ресурса; квантитет и квалитет природних ресурса у Србији; Одржива употреба природних ресурса (социолошки, економски и еколошки приступ); Локалне стратегије одрживог управљања природним ресурсима; Природни ресурси Србије у међународном окружењу; Монополи природних ресурса (локални, регионални, национални); Ресурси и инфраструктура, Ресурси и демографија; Загађење, деконтаминација и одрживи метод коришћења природних ресурса; Системска регулатива и мере одрживог управљања природним ресурсима у Србији. <i>Практична настава</i> Излагање и дискусија семинарских радова студената са конкретним темама из области а) анализе добрих и лоших пракси. б) студије случајева конфликта интереса везаних за искоришћавање природних ресурса в) понашања и социјалне одговорности мениџера у компанијама које се баве експлоатацијом природних ресурса.				
Литература 1. Пешић, Р. (2012): Економика животне средине и природних ресурса, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Завод за уџбенике, Београд. 2. Џонатан, Харис (2009): Економика животне средине и природних ресурса, Датастатус, Београд.				
Број часова активне наставе				
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: /	Студијско истраживачки рад /	Остали часови
Методе извођења наставе: Предавања, консултације, дискусије, израда семинарских радова.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит		
практична настава		усмени испит	60	
колоквијум-и/тестови	30		
семинар-и	10			

Табела 5.2.Б Спецификација мастер рада

Студијски програм: Агроекономија
Врста и ниво студија: Мастер академске студије, други ниво
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом.
<p>Циљеви завршног рада: У завршном раду студент треба да покаже познавање стручне литературе и примени своја знања на професионално решавање конкретних проблема.</p>
<p>Очекивани исходи: Од студената се очекује да створе везу између претходног образовања, стручне литературе и кључних знања датог поља студирања. Поред примене стечених знања, изградње професионалног односа према радним задацима, правилног тумачења добијених резултата, известен број студената ће наставити своје образовање. Након одбране завршног рада студент стиче право да буде промовисан у звање Мастер менаџер.</p>
<p>Општи садржаји: Мастер рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са методологијом истраживања у агроекономској области. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: Увод, Предмет истраживања, Извори података и методе истраживања, Резултати и дискусија, Закључак, Преглед литературе.</p>
<p>Методе извођења: У зависности од изабране проблематике студенти користе методе за решавање конкретних проблема. Методе би се могле везати на истраживање економике пољопривреде и тржишта, менаџмента у агробизнису, калкулација, рачуноводства и финансија. Прикупљање података је једна од најдуготрајнијих фаза јер захтева теренски рад. Обрада већег броја података је незамислива без примене математичко-статистичких метода и рачунарске технике. За презентацију завршног рада студентима стоји на располагању савремена техника.</p>
Оцена
Завршни рад.....70 поена
Излагање.....20 поена
Одговори на питања.....10 поена
Укупно.....100 поена